

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014) Tekst: 1 Timotheüs 3, 14 - 16 Morgendienst
--

Broeders en zusters,

1. **Zingen : Psalm 84 : 1 en 2**
2. **Lezing van de wet**
3. **Zingen : Psalm 25 : 3 en 5**
4. **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
5. **Schriftlezing : 1 Timotheüs 3**
6. **Zingen : Psalm 119 : 64 en 66**
7. **Tekst : 1 Timotheüs 3 : 14 - 16**
8. **Zingen : Gezang 161 : 1 en 4 (**
9. **Dankzegging en voorbede**
10. **Collecten**
11. **Slotzang : Gezang 118 : 1 en 3 (over de HG die in de waarheid leidt)**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein, Jongens en meisjes, toen ik jullie leeftijd had las ik graag boeken waarin mensen op zoek gaan naar een schat. Ook nu kijk ik nog best graag naar films waarin een schat wordt gezocht. Een van mijn favoriete films is nog altijd Indiana Jones and the last crusade. Indiana Jones is een archeoloog. Iemand die op zoek is naar schatten uit de geschiedenis. Je moet 13 jaar zijn om die film te mogen zien, dus ik denk dat de kinderen de film wel niet zullen kennen. In die film gaat die archeoloog op zoek naar de Heilige Graal. Die Heilige Graal is een speciale beker en over die beker wordt verteld dat als je daaruit drinkt dat je de eeuwig zult leven. Je zult begrijpen dat heel veel mensen graag uit die beker zouden willen drinken. Maar dat daardoor verschrikkelijke dingen zouden kunnen gebeuren zullen jullie ook wel begrijpen. Er is dan ook een geheime groep van ridders die die schat bewaakt. Want die beker mag zeker niet in handen vallen van slechte mensen. En nu weet ik eigenlijk niet of jullie het door hebben, maar wij zijn als kerk eigenlijk ook zo groep mensen. Wij bewaken een grote schat. Een schat die nog veel groter is dan die Heilige Graal. Want die beker gaf alleen maar eeuwig leven. Maar

de schat die wij bewaken schenkt niet alleen eeuwig leven. Die schat maakt ons tot prins-
sen. Tot Koningskinderen. Door die schat zullen we ooit over de hele aarde mogen rege-
ren. Door die schat zullen we ook ooit helemaal vrede in ons hart hebben. Zodat je nooit
meer bang bent. Zodat je je nooit meer opgejaagd voelt. Zodat je nooit meer pijn voelt.
Je voelt alleen nog maar goede dingen als liefde, geluk en blijdschap. Een schat die alles
wat nu verdriet en pijn doet zal veranderen in mooie dingen. Een onvoorstelbaar mooie
schat. En het boek waarin die schat te vinden is, is dit boek.

En nu hoop ik niet dat je denkt: 'O, de Bijbel. Nu is het niet meer spannend. Dat wist ik
al.' Misschien wist je het al, maar als je zo reageert dan ken je die schat blijkbaar nog
niet echt.

**Ik bedien u vanmorgen het Woord van God over de kerk als schatbewaarder van
Gods geheim.**

We letten daarbij op twee dingen:

- 1. Op de verantwoordelijkheid die de kerk daarin heeft ontvangen,**
- 2. Op de heerlijkheid die de kerk daarin heeft ontvangen.**

**We zullen dus eerst letten op de verantwoordelijkheid die de kerk heeft ontvangen
als schatbewaarder van Gods geheim.** Wat zul je je druk maken over de vraag of er in
de kerk nog wel voor de overheid gebeden wordt. Of over de kleding van vrouwen. Of
over de levensstijl van ouderlingen en diakenen. Dat zijn toch dingen die iedereen voor
zichzelf moet uitmaken. Blijkbaar niet. Want Paulus heeft aan deze dingen in hoofdstuk
2 en 3 van deze brief uitgebreid aandacht besteed. En blijkbaar vond Paulus het ook
belangrijk om dat te doen. Want in vers 14 schrijft hij namelijk dat hij spoedig naar Ti-
motheüs hoopt te komen. Maar omdat hij rekening houdt met de mogelijkheid dat hij
vertraging oploopt bij zijn komst, schrijft hij dit alvast. Zodat Timotheüs weet hoe men
zich moet gedragen in het huis van God.

Zodat je weet hoe men zich moet gedragen in het huis van God. Uit deze woorden van
Paulus wordt dus duidelijk dat daar normen voor zijn. Dat het niet zo is dat het niet uit-
maakt wat je wel en niet doet. Dat het dus ook niet zo is, dat als je maar in Christus ge-
looft deze dingen er niet toe doen. Deze dingen doen er wel degelijk toe in het huis van
God.

Met huis moeten we hier niet in de eerste plaats aan een huis denken, zoals wij daar
meestal over spreken. Een huis van steen, beton, gips en hout. Het gaat hier niet zozeer

om het gebouw. Het woord 'huis' is hier gebruikt zoals wij ook kunnen spreken over het 'huis van Oranje'. Dan bedoelen we ook niet het paleis van de koningin, maar dan hebben we het over de familie. En als we denken naar hoe dat woord in de Bijbel vaak gebruikt wordt, dan mag men daar ook nog eventueel personeel bij nemen. Zeker als dat personeel uit slaven bestaat. Ook zij behoren tot het huis. En zo gaat het hier dus over het huisgezin van de Here. Hoe daar geleefd wordt en welke regels daar gelden.

Dat Paulus hier niet aan het gebouw denkt blijkt ook wel uit de twee bepalingen die hij eraan toevoegt. De eerste bepaling is dat dit huis de kerk van de levende God is. De vergadering van de levende God. Nu kunnen we hier makkelijk over heen lezen, omdat hier niet veel nieuws in staat. Toch is het wel heel belangrijk dat we goed tot ons laten doordringen welk beeld hier door Paulus wordt opgeroepen. Eerst had hij gesproken over het huis van God en nu over de kerk van de levende God. God leeft! In zijn huis, in zijn kerk is Hij als een levende God aanwezig. Laten we het beeld eens proberen over te zetten naar ons leven. Dan voelen we gelijk al wel hoe gevoelig dit is. Stel dat ik bij u, bij jullie op bezoek kom jongens en meisjes, en ik ga dan in jullie huis een beetje de baas spelen. Ik zeg tegen jou dat je je kamer moet opruimen. Tegen jou dat je netjes op de bank moet gaan zitten en dat de televisie uit moet. Tegen jou dat je al lang genoeg achter de computer hebt gezeten en dat je nu eens aan je huiswerk moet. Ondertussen duik in in de koelkast en pak voor mezelf een biertje en ga voor mezelf ook nog eens een portie bitterballen bakken. Wat denk je dan? Dan denk je toch: 'Hallo, dit is niet uw huis. Dit is ons huis. U bent hier niet de baas, maar mijn vader en moeder zijn hier de baas.' Misschien zou je nog naar me luisteren als je vader en moeder niet thuis waren. Maar als ze thuis waren, dan zou je toch zeggen: 'U bent mijn vader niet. U maakt hier niet de regels. En dat bier en die bitterballen zijn niet van u.' En je zou naar je vader of moeder kijken in afwachting wanneer ze zouden ingrijpen. Want dat kan natuurlijk niet. Ik ben inderdaad niet de baas bij jullie thuis. En de spullen in jullie huis zijn van jullie en niet van mij.

En zo is het ook in het huis van God. Wij maken hier maar niet de dienst uit. Wij mogen maar niet doen waar wij zin in hebben. Nee, het is hier de kerk van God. Ja, van de levende God. Hij is levend en Hij is er bij. En dus kunnen wij maar niet doen waar wij zin in hebben. Onze God leeft en wij hebben niet te doen alsof Hij niet thuis is en wij maar een beetje de baas kunnen spelen in zijn huis.

Vervolgens zegt Paulus nog iets over dat huis van God. Namelijk dat het huis zuil en fundament van de waarheid is. Over de inhoud van die waarheid hoop ik in het tweede punt meer te zeggen. Nu gaat het mij om de woorden zuil en fundament. Bij deze zuil moeten we niet aan een aanplakzuil denken, maar aan een zuil of pilaar, zoals we die wel kennen van plaatjes van Griekse tempels. Of zoals we die kennen van kathedralen. Grote kolommen van steen die het dak van de tempel of de kerk dragen. Of, zoals we die hier in de kerk hebben. Wel nooit zo mooi en groots als bij die oude gebouwen. Maar ik vermoed dat onder het hout van die twee kolommen die hier in de kerk staan, ijzeren balken of profielen zitten, die het dak van de kerk dragen. En wil die zuil of pilaar het gewicht van het dak kunnen dragen, dan moet die zuil op zijn beurt op een goede fundering staan. Zodat de kracht die op de zuil worden uitgeoefend zich goed kunnen verdelen en het gebouw stevig staat. En zo is de kerk dus van groot belang voor de waarheid van God in de wereld.

Voor zijn plek in deze wereld steunt de waarheid op de kerk. De waarheid is aan de kerk toevertrouwd. De kerk draagt zorg voor de waarheid. Als een schatbewaarder van een kostbaar goed. Daarom heeft Paulus zoveel aandacht besteed aan de vraag aan welke eisen ambtsdragers moeten voldoen. De waarheid moet veilig zijn bij deze broeders. We hechten ook daarom zoveel waarde aan de uitlegging van Gods Woord in de eredienst. Niet voor niets sturen we jonge broeders die voorgangers willen worden in de kerk eerst naar Kampen. Daar leren ze het Woord van de Here in zijn oorspronkelijke taal lezen. Daar worden ze vertrouwd gemaakt met het verklaren van Gods Woord. Daar verdiepen ze zich verder in de belijdenis van de kerk. Daar wordt je niet de eerste bent die het Woord van God leest, maar dat velen je al zijn voor gegaan. En dat het belangrijk is om daar goed kennis van te nemen, voordat je een afwijkende mening gaat lopen verkondigen. De levende God heeft de waarheid maar niet toevertrouwd aan enkele ingewijden, maar aan de kerk. Samen hebben we Gods Woord ontvangen. Samen luisteren en lezen we dat Woord. In verbondenheid met elkaar. In verbondenheid met de generaties voor ons. En daarom wordt er ook door de kerken zo nauwlettend onderzoek gedaan naar broeders die het ambt van predikant willen gaan bekleden. Dat doet de kerk niet vanuit wantrouwen of kinderachtigheid, maar uit liefde voor de waarheid die Gods ons als kerk heeft toevertrouwd. Die schat moet bewaard moeten, vandaag, morgen en in de toekomst. Dat in de eerste plaats.

We zullen in de tweede plaats letten op de heerlijkheid die de kerk heeft ontvangen als schatbewaarder van Gods geheim. Wat is nu de schat die de kerk bewaart? Is dat de Gereformeerde belijdenis? Nee, hoe waardevol die ook is. Het is niet de schat van de kerk. Het is ook niet een systeem van waarheden. Sinds de tijd van de Verlichting die rond 1700 na Christus begon was er bij de mens een ontstaan dat men de waarheid omtrent bepaalde zaken kon vinden met behulp van de ratio (de rede, het verstand), in plaats van wat bijvoorbeeld kerkelijke autoriteiten zeiden zonder meer voor waar aan te nemen. Sindsdien heeft de mens het verlangen nagestreefd om de waarheid in een sluitend systeem onder woorden te brengen. Hoewel de gereformeerde kerk wel altijd nadrukkelijk afstand heeft genomen van het idee dat het menselijke verstand het eerste en laatste woord heeft, toch mag je, denk ik, wel zeggen dat er ook in de gereformeerde kerk een verlangen was om de waarheid in een systeem en in formules vast te leggen. Ik ben nog genoeg kind van die tijd om in zekere zin een liturgie te willen hebben die de eeuwigheid aan kan. Een kerkorde en kerkelijke regels te hebben die je als een sjabloon over situaties kan leggen en het goede antwoord rolt er vanzelf uit. Lange tijd heb ik ook de hoop gehad om op allerlei vragen van het leven vanuit de Bijbel heldere en overtuigende antwoorden te kunnen geven. Maar zeker als predikant werd ik met zulke vraagstukken geconfronteerd dat ik die gedachte heb moeten opgeven. Er is geen systeem van waarheden waarin we alle antwoorden kunnen vinden en waar we ons leven op kunnen bouwen. De waarheid die de kerk is toevertrouwd is dan ook geen systeem. Zoals ook duidelijk blijkt uit onze tekst.

Want wat is de waarheid? Wat is het grote mysterie van ons geloof? Of zoals het in de griekse grondtekst staat: het mysterie van onze godsvrucht? Wat is het geheim dat wij voor God aangenaam zijn? Wat is het geheim dat wij voor God willen leven? Dat is niet een prachtige theorie? Dat is niet een systeem van waarheden. Dat is zelfs niet dit boek. Nee, het is Jezus Christus, de eniggeboren Zoon van God. Hij is zoals Hij zelf heeft gezegd dé weg, de waarheid en het leven. Hij is het geheim. Om de levende Zoon van God gaat het in de kerk. Dat is het grote geheim dat ons is toevertrouwd.

En dan noemt Paulus diverse facetten van de fonkelende diamant die Jezus Christus is. Hij is geopenbaard in een sterfelijk lichaam. Dat zou geen mysterie zijn als Christus slechts een mens was geweest. Maar Hij is de Zoon van God en werd mens. Dat was al

zijn geheim tijdens zijn leven. Een geheim dat Hij wel bekend maakte, maar door velen niet werd aanvaard.

Hij die door mensen werd veroordeeld tot de dood, is in het gelijk gesteld door de Heilige Geest. Jezus was geen misdadiger, maar Hij heeft slechts goed gedaan. Zoals bleek uit zijn opstanding uit de dood. Zoals bleek door het getuigenis van de Heilige Geest die aan de uitverkorenen van God heeft overtuigd van de onschuld en rechtvaardigheid van Christus.

Engelen zijn getuigen van Christus' heerlijkheid. Ze waren bij zijn graf toen Hij opstond uit de dood. Ze waren bij de apostelen toen Hij werd opgenomen in de hemel. Ze waren in de hemel toen Hij daar binnenging en plaats nam op de stoel naast zijn Vader. En nu wordt Hij bekend gemaakt in de wereld en zijn er mensen die hun leven op Hem bouwen.

Christus, Hij is ons geheim. Een geheim dat niet verborgen hoeft te blijven. Het is een geheim dat iedereen mag weten. Maar het is zo'n geheim omdat Christus zich in zo'n nederige gestalte vertoont. Bij zijn leven hier op aarde in de gestalte van een mens. Vanaf zijn hemelvaart in de het getuigenis van mensen en de verkondiging van zijn Naam door eenvoudige en weinig welbespraakte mensen. Het geheim van Christus is dat Hij zich zo gemakkelijk geeft. Het geheim van Christus is, dat Hij zoveel geeft. Vergeving van zonden, eeuwig leven, opgenomen worden in de stand van koningskinderen. En het is voor iedereen die het wil ontvangen. En dat geheim moeten wij bewaren als zijn kerk. En bewaren betekent dus niet verborgen houden. Integendeel. Iedereen mag het weten. Maar bewaren betekent wel dat wij er niet van af doen of erbij gaan verzinnen. Dat is onze roeping als kerk: het geheim van Christus zuiver bewaren in deze wereld.

Amen